

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ Tālr. 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

20.05.2009.

Nr.152

(prot.Nr.19, 13.p.)

Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Direct” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Direct” publiskajā telefonu tīklā tirgū

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Komisija), lai varētu nodrošināt Elektronisko sakaru likuma mērķi un īstenot kompetenci, kas noteikta Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 2. un 5.punktā, veikusi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Direct”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003670467, juridiskā adrese: Džohara Dudajeva gatve 3-60, Rīga, LV – 1084, (turpmāk – SIA „Direct”) publiskajā telefonu tīklā tirgus analīzi.

Komisijas „Ziņojums par tirgus analīzi Eiropas Komisijas 2007.gada 17.decembra Rekomendācijā 2007/879/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK minētais tirgus Nr.3 – savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā” (turpmāk – Ziņojums par tirgus analīzi) ir pievienots šī lēmuma pielikumā un ir lēmuma sastāvdaļa. Ziņojumā par tirgus analīzi ir izklāstīta savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā SIA „Direct” publiskajā telefonu tīklā tirgus analīzes veikšanas gaita, konstatētās problēmas šajā tirgū un risinājumi konstatēto problēmu novēršanai.

Komisija, pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 8.panta otro daļu un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta otro daļu, atbilstoši savai kompetencei patstāvīgi pieņem lēmumus, kas ir saistoši konkrētiem elektronisko sakaru komersantiem.

Izvērtējot situāciju savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā SIA „Direct” publiskajā telefonu tīklā tirgū,

Komisija konstatē:

1. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta pirmo daļu Komisija, ievērojot elektronisko sakaru pakalpojumu ģeogrāfisko dalījumu un citus īpašus apstākļus valstī, kā arī Eiropas Komisijas 2007.gada 17.decembra Rekomendāciju 2007/879/EKⁱ (turpmāk – rekomendācija), nosaka konkrētos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus.
2. Komisija saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta pirmo daļu veica rekomendācijā noteiktā 3.tirgus „Savienojuma pabeigšana fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā”ⁱⁱ analīzi.
3. Savienojumu pabeigšanas pakalpojums ir elektronisko sakaru komersanta sniegts vairumtirdzniecības pakalpojums, kas nodrošina ienākošās noslodzes maršrutēšanu uz pieslēguma punktiem elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīklā, no pēdējās komutatīvās iekārtas pirms pieslēguma punkta, kuru var izmantot starpsavienojumam, līdz pieslēguma punktam. Pakalpojuma lietotāji ir citi elektronisko sakaru komersanti, kuri nodrošina publisko telefonu tīklu.
4. Ņemot vērā konkrētā tirgus definīciju, Komisija ir noteikusi, ka savienojuma pabeigšanas pakalpojuma sniegšanas ģeogrāfiskais mērogs (teritorija) ir elektronisko sakaru komersanta individuālais publiskais fiksētais telefonu tīkls.
5. Komisija nosaka, ka šā lēmuma izpratnē konkrētais tirgus definējams kā savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
6. Komisija savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā publiskajā telefonu tīklā tirgus analīzes gaitā ir ņēmusi vērā šādus kritērijus: elektronisko sakaru komersanta lielums (īpatsvars tirgū), nepietiekama kompensējoša pirktspēja jeb tās trūkums, potenciālas konkurences trūkums, barjeras ienākšanai vai ekspansijai tirgū (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
7. Nepietiekama kompensējoša pirktspēja tirgū izpaužas kā lietotāju spēja pirkt pakalpojumus tādos apjomos no elektronisko sakaru komersanta ar būtisku ietekmi tirgū, ka tie var ietekmēt pakalpojumu pārdošanas cenu.
8. Komisija saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta otro daļu, 38.panta otro daļu un ar Komisijas 2008.gada 17.septembra lēmumu Nr.297 apstiprinātajiem Noteikumiem par konsultāciju kārtību ar tirgus dalībniekiem veica konsultāciju ar elektronisko sakaru tirgus dalībniekiem.

ⁱ Eiropas Komisijas 2007.gada 17.decembra Ieteikums 2007/879/EK Eiropas Komisijas 2007.gada 17.decembra Ieteikums par attiecīgajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem, publicēts „Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī” L 344, 28.12.2007.

ⁱⁱ Rekomendācijā 3.tirgus „Savienojuma pabeigšana atsevišķos publiskos telefona tīklos fiksētā atrašanās vietā”.

9. Komisijas paziņojums par konsultācijas dokumenta „Ziņojums par tirgus analīzi” ievietošanu Komisijas tīmekļa vietnē 2008.gada 9.decembrī publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” Nr.191. Publicētajā paziņojumā norādīts, ka Komisija lūdz elektronisko sakaru komersantus komentārus un priekšlikumus par konsultāciju dokumentu iesūtīt Komisijai pa pastu un uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv 30 dienu laikā no paziņojuma publikācijas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”.
10. Komisija ir saņēmusi un izvērtējusi SIA „Lattelecom” priekšlikumus un komentārus par konsultācijas dokumentu „Ziņojums par tirgus analīzi”.
11. Komisija konsultācijai ar ieinteresētajiem elektronisko sakaru komersantiem paredzētajā termiņā no SIA „Direct” nesaņēma priekšlikumus vai komentārus.
12. 2008.gada 4.decembrī Komisija nosūtīja Ziņojumu par tirgus analīzi (Komisijas vēstule Nr. 2-2.76/4431) Konkurences padomei priekšlikumu un komentāru sniegšanai. 2008.gada 12.decembrī Konkurences padome atbildēja un konstatēja (Konkurences padomes vēstule Nr.3270): *”...Konkurences padome atbalsta Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas sagatavoto konsultāciju dokumentu bez iebildumiem”*.
13. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 29.panta otro daļu Komisija var atzīt, ka elektronisko sakaru komersantam ir būtiska ietekme tirgū, ja tas individuāli vai kopā ar citiem elektronisko sakaru komersantiem šajā tirgū atrodas tādā stāvoklī, kas ir līdzvērtīgs dominējošam stāvoklim, tas ir ekonomiska spēka stāvoklī, kas tam līdz zināmam līmenim ļauj rīkoties neatkarīgi no galalietotājiem. Izvērtējot, vai viens vai vairāki elektronisko sakaru komersanti ir dominējošā stāvoklī tirgū, Komisija ievēro Eiropas Komisijas apstiprinātās 2002.gada 11.jūlija Vadlīnijas tirgus analīzei un būtiskas ietekmes novērtēšanai saskaņā ar Eiropas Kopienas pamatnoteikumiem elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem (2002/C165/03).
14. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 29.panta pirmo daļu Komisija pēc elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšanas un tirgus analīzes var noteikt elektronisko sakaru komersantus, kuriem ir būtiska ietekme konkrētā tirgū. Komisija savu lēmumu pārskata ik reizi, kad tiek veikta elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšana un tirgus analīze.
15. Uz šā lēmuma izskatīšanas Komisijas padomes sēdi tika uzaicināts SIA „Direct” pārstāvis, kurš neieradās.

Komisija secina:

1. Katrs individuālais publiskais fiksētais telefonu tīkls veido atsevišķu savienojuma pabeigšanas pakalpojumu tirgu, jo nav iespējama situācija, ka elektronisko sakaru komersanti ar sev pieejamiem resursiem un elektronisko sakaru tīkliem varētu aizvietot savienojumu pabeigšanas pakalpojumus cita elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīklā.
2. Pēc konkrētā tirgus definīcijas var secināt, ka tas ir monopolrtirgus, tāpēc tirgus daļa ir 100% katrā individuālajā tirgū. Saskaņā ar to var noteikt, ka visiem elektronisko

sakaru komersantiem, kas piedāvā savienojumu pabeigšanas pakalpojumus, ir būtiska ietekme tirgū, sava publiskā fiksētā telefona tīkla ģeogrāfiskās teritorijas ietvaros (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).

3. Konkrētajā tirgū vairumtirdzniecībā pārdotais pakalpojums izmantojams elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai saistītā elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū. Vairumtirdzniecības pārdošanas līmeņa regulēšana, neskatoties uz monopolstāvokli konkrētajā tirgū, ierobežo elektronisko sakaru komersanta iespējas izmantot tirgus varu saistītā elektronisko sakaru tirgū.
4. Deviņpadsmit elektronisko sakaru komersanti 2007.gadā piedāvāja starpsavienojuma pakalpojumus publiskajos fiksētajos elektronisko sakaru tīklos. Vislielākais starpsavienojuma pakalpojumu sniedzējs publiskajos fiksētajos elektronisko sakaru tīklos ir SIA „Lattelecom”. Pārējo elektronisko sakaru komersantu ieņēmumi no starpsavienojuma pakalpojumu sniegšanas ir ievērojami mazāki.
5. Caurredzamības saistība vairumtirdzniecības pakalpojumiem ierobežo elektronisko sakaru komersanta ar būtisku ietekmi tirgū iespējas izmantot dominējošo stāvokli konkrētajā tirgū un mazina strukturālās barjeras ienākšanai ar to saistītā elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū. Tādā veidā elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū piemērotā saistība nodrošinās elektronisko sakaru komersantam, kurš plāno ienākt elektronisko sakaru tirgū, skaidru priekšstatu par plānotajām izmaksām.
6. Barjeras ienākšanai savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā publiskajā telefonu tīklā tirgū, kas saistītas ar tirgus definīciju, ir nesamērīgi augstas. Konkurentu ienākšanai tirgū ar saviem savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem nav nepieciešamā efekta un konsekvences pret pastāvošo (monopola) savienojumu pabeigšanas tirgus struktūru. Konkurenta savienojumu pabeigšanas pakalpojumi veido atsevišķu (monopola) savienojumu pabeigšanas pakalpojumu tirgu.
7. Saskaņā ar konkrētā tirgus definīciju savienojuma pabeigšanas fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā tirgi ir monopoltirgi. Elektronisko sakaru komersanta lieluma nozīme konkurences situācijas novērtēšanai ir ļoti ierobežota un saistīta ar nepietiekamu kompensējošo pirkjspēju (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
8. Katrā individuālā konkrētajā tirgū pietrūkst kompensējošās pirkspējas vairumtirdzniecības līmenī.
9. Ņemot vērā konkrētā tirgus definīciju, savienojumu pabeigšanas tirgos nepastāv potenciāla konkurence, tādēļ konkurentu ienākšana tirgū ar saviem savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem nav efektīva un konsekventa uz pastāvošās (monopola) savienojumu pabeigšanas pakalpojumu tirgus struktūras fona.
10. Komisijas tirgus analīzes procesā apskatīto kritēriju analīze norāda uz elektronisko sakaru komersanta ar būtisku ietekmi tirgū esamību konkrētajā tirgū (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
11. Ņemot vērā SIA „Direct” īpatsvaru starpsavienojumu pakalpojumu tirgū (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi), Komisija ir samērīgi un adekvāti piemērojusi speciālas prasības minētajam elektronisko sakaru komersantam.
12. Komisija novēros, vai kādas saistības, pienākuma piemērošana vai nepiemērošana neveido problēmas konkrētajā tirgū un tādējādi netiek ierobežota konkurences attīstība. Ņemot vērā tirgus attīstību, Komisija var piemērot SIA „Direct” jaunas, atcelt vai grozīt esošās saistības.

Lai veicinātu elektronisko sakaru tirgus attīstību un konkurenci un, ņemot vērā Ziņojumu par tirgus analīzi, saskaņā ar Komisijas 2006.gada 17.maija lēmumu Nr.120 apstiprināto Kārtību par speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu elektronisko sakaru komersantiem un pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 2.pantu, 8.panta otro daļu, 29.panta pirmo daļu, otro daļu, 31.panta otro daļu, 39.panta pirmo daļu un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta otro daļu, Administratīvā procesa likuma 6. un 13.pantu, 55.panta 2.punktu, 57.pantu, 63.panta pirmās daļas 2.punktu, 65.panta trešo daļu,

padome nolemj:

1. Noteikt SIA „Direct” par elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā SIA „Direct” publiskajā telefonu tīklā tirgū.
2. Noteikt SIA „Direct” saistību publiskot spēkā esošos tarifus šādiem starpsavienojuma pakalpojumiem:
 - 2.1. savienojuma ierīkošana tā pabeigšanai SIA „Direct” publiskajā fiksētajā telefonu tīklā;
 - 2.2. savienojuma minūtes pabeigšana.
3. Noteikt SIA „Direct” saistību publiskot tarifus vismaz desmit dienas pirms to stāšanās spēkā šādiem starpsavienojuma pakalpojumiem:
 - 3.1. savienojuma ierīkošana tā pabeigšanai SIA „Direct” publiskajā fiksētajā telefonu tīklā;
 - 3.2. savienojuma minūtes pabeigšana.
4. Uzdot SIA „Direct” ar šā lēmuma stāšanos spēkā iesniegt Komisijai šā lēmuma lemjošās daļas 2.punktā noteikto starpsavienojuma pakalpojumu tarifus .
5. Uzdot SIA „Direct” iesniegt Komisijai šā lēmuma lemjošās daļas 3.punktā noteikto starpsavienojuma pakalpojumu tarifus vismaz desmit dienas pirms to stāšanās spēkā.

Lēmums stājas spēkā 2009.gada 1.jūlijā.

Šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto lēmumu.

Priekšsēdētāja

V.Andrējeva

Oriģināls – 1. eksemplārs (ar vīzām) lietā Dokumentu nodrošinājuma nodaļā
 2.eksemplārs (ar rekvizītu „paraksts”) Elektronisko sakaru un pasta departamentā
 Kopija – 1 eksemplārs SIA „Direct”